

Nr 35.

Av herr **Bergqvist m. fl.**, om *åvägabringande av utredning och förslag beträffande statsunderstöd åt den svenska manskörsången.*

Ingen lär bestrida, att god musik verkar förädlade och uppfostrande; och denna dess goda inverkan gäller utan tvivel både instrumental och vokal musik. Därför är det också av synnerlig vikt, att musikens välsignelse kan nå så stora delar av landets befolkning, som förhållandena medgiva, icke allenast så, att tillfällen i största möjliga utsträckning beredas att åhöra god sång och god musik, utan även i den mening, att såvitt möjligt är alla, vilka äga förutsättningar att utöva denna konst, må sättas i tillfälle därtill. Statsmakterna hava också tid efter annan visat sig bebjärta denna sociala angelägenhet, ity att riksdagen dels 1912 och sedermera varje år beviljat anslag till orkesterföreningar med uppgift att var och en inom viss del av landet »verkar för musiklivets höjande särskilt genom att göra god orkestermusik tillgänglig för de mindre bemedlade», dels ock 1918 beslutit skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om utredning och eventuellt understöd av statsmedel till s. k. hembygdskörer med uppgift att bland folket särskilt på landsbygden vårda och vidmakthålla intresset för gemensam sång.

Då emellertid de statsunderstödda orkesterföreningarna såsom förlagda till några få större städer icke i önskvärd utsträckning kunna med sina prestationer träffa folkets bredare lager särskilt bland landsbygdens invånare, samt det ifrågasatta anslaget till understöd åt hembygdskörer möjligen kan anses vara avsett för sådana sammanslutningar, varå i vederbörande motion meddelas ett exempel, hava vi velat fästa uppmärksamheten å en sångarrörelse i vårt land, som under de senaste 10—20 åren vunnit en för svenska förhållan-

den ovanlig utveckling och som i synnerligen hög grad är förtjänt av uppmuntran. Vi syfta här på den svenska kvartettsången. Ursprungligen utövad nästan endast vid våra universitet och högskolor, har denna sångart numera blivit så populär, att den över hela riket, i stad såväl som på landet, omfattas med det största intresse. För tio år sedan bildades Svenska sångarförbundet, som enligt sina stadgar har till uppgift att »genom sammanslutning av svenska läns-sångarförbund och därmed jämförliga förbund verka för utövning och utbredning av fyrstämmig manssång samt förhöjande av den svenska nationalkänslan». Numera finnes i varje län ett läns-sångarförbund, som i sin ordning består av mindre körer i städerna och i större samhällen på landsbygden. Antalet sångare i förbundet utgör för närvarande minst 5,000 men kan och borde vara mångdubbelt större.

Utom det ovan framhållna förädlande inflytande, som sångens utövande ovedersägligen medför, är även en annan synpunkt i hög grad värd beaktande, nämligen den sociala. Sången har som alla veta en underbar förmåga att ena och sammanhålla sina utövare samt att väcka och främja känslor för ideal av skilda slag såsom fädernesland, natur m. m. De nyssnämnda körerna, de mindre såväl som de större, bestå av män, tillhörande de mest olika yrken och samhällsklasser, dock största delen kroppsarbetare, men alla hava i sången en gemensam uppgift och gemensamma mål; och vad en sådan företeelse betyder i socialt hänseende kan knappast över-skattas.

Den nu vidrörda omständigheten, att så stor del av sångarna utgör mindre bemedlade personer, åstadkommer emellertid, att denna storartade sångarrörelse endast med största svårighet kan utan ekonomiskt understöd vidmakthållas och utvecklas. Medel behövas för hyra av repetitionslokaler, till belysning och bränsle, till noter, till resebidrag åt alltför avlägset boende, till arvode åt dirigent m. m.; och man måste tyvärr befara, att sångarintresset, som ännu är levande och livligt, kan komma att slappas, om icke de ekonomiska svårigheterna bliva i någon mån lättade. Genom ett årligt anslag skulle däremot verksamheten kunna bättre ordnas, ytterligare förkovras och måhända ställas under den kontroll, som må befinnas lämplig.

Med stöd av vad sålunda blivit anfört få vi hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, huruvida och på vilka villkor understöd må kunna av statsmedel beredas den svenska manskörsången — länssångarförbunden — med uppgift att bland folket vidmakthålla intresset för manskörsång samt kärleken till sången samt därefter till riksdagen inkomma med det förslag, vartill utredningen kan komma att föranleda.

Stockholm den 21 januari 1919.

O. Bergqvist.

F. Holmquist.

Ludvig Widell.

Fr. Fant.

Axel E. Fagerlin.

Sixten Neiglick.
